

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

EDUCATIONAL ADMINISTRATION ON THE UTILIZATION
OF EDUCATIONAL SATELLITE TELEVISION FOR SAMOENG
NETWORK SCHOOL 2, SAMOENG DISTRICT, CHIANG MAI

ผู้วิจัย ศิริพร พรสิรินทิพย์¹
อาจารย์ที่ปรึกษา ประพันธ์ ธรรมไชย²
 หนูม้วน ร่มแก้ว³

บทคัดย่อ

การศึกษการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษาผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น ครูผู้สอน จำนวน 21 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน นักเรียน จำนวน 86 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 77 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 6 ฉบับ คือ แบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อสำรวจสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา จากการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบันทึกการประชุม และคำสั่งโรงเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน แบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นนักเรียน แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ปกครองนักเรียน และแบบสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

² รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

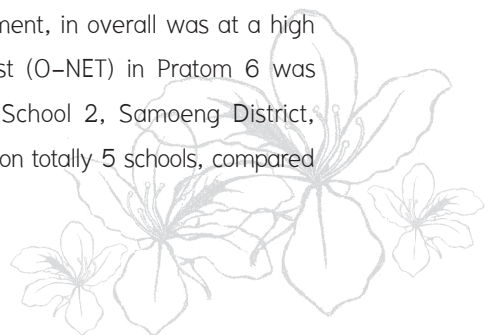
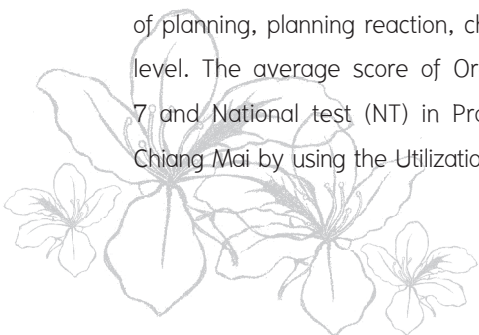
ผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม จากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม มีคะแนนเฉลี่ย 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมมีคะแนนใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 ระดับความพึงพอใจการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

ABSTRACT

This research aimed to study the educational administration on the utilization of educational satellite television for Samoeng Network School 2 Samoeng District Chiang Mai. The population in this research comprised 21 teachers, 40 basic educational committees, 86 students and 77 parents. Six types of documents were employed as research instruments for collecting data, including the document for surveying of problematic issues of the educational administration; the meeting minutes and school official letters of the Samoeng Network School 2, Samoeng District, Chiang Mai; 4 different types of questionnaires for different respondents, namely teachers, the basic education committees, students, and their parents; and the survey of the learning achievement of the educational administration through utilizing of the educational satellite television. The data was statistically analyzed by using mean, percentage and standard deviation.

The result found that the educational administration on the utilization of educational satellite television for Samoeng Network School 2, Samoeng District, Chiang Mai, composed of planning, planning reaction, checking the result and improvement, in overall was at a high level. The average score of Ordinary National Educational Test (O-NET) in Pratom 6 was 7 and National test (NT) in Pratom 3 of Samoeng Network School 2, Samoeng District, Chiang Mai by using the Utilization of Educational Satellite Television totally 5 schools, compared

with the school that was not using the Utilization of Educational Satellite Television, the result found that almost subjects that were using the Utilization of Educational Satellite Television in 5 schools had similar score to the school that was not using the Utilization of Educational Satellite Television. The satisfaction suggested that teachers, the basic education committees, students and parents were satisfied in the Educational Administration on the Utilization of Educational Satellite Television in a very good level.

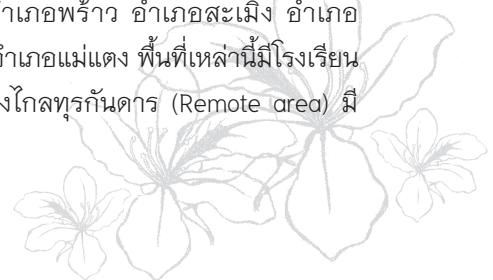
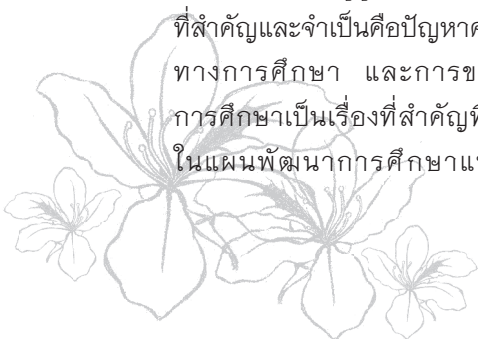
KEYWORDS : Utilization of Educational Satellite Television

บทนำ

ในอนาคตทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับนานาชาติ โดยผ่านทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจะเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนได้เท่าเทียมกัน อำนวยความสะดวกทั้งในด้านเวลาและสถานที่ ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาใด โดยไม่จำกัดอยู่เพียงห้องเรียน และการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมคุ้มค่ามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การสร้างโรงเรียนและจ้างครูมาสอน (การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, 2549 : 7) รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดาวเทียมมาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการศึกษา อาทิ ปัญหาผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในชนบทห่างไกล ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพ การศึกษาระหว่างเมืองใหญ่กับชนบท ปัญหาการขาดแคลนครูผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่สำคัญและจำเป็นคือปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา และการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องมีการแก้ไข ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติทุกฉบับ

ได้เน้นเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา ดังเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้มีนโยบายเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งในอนาคตอาจจัดห้องเรียนเชื่อมโยงกันทั่วโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 8)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขึ้น ตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษา มุ่งเน้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยกำกับสนับสนุนส่งเสริมและประสานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร และบุคคล ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้กับสถานศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 214 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 38,301 คน มีเขตพื้นที่บริการ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสันทราย อำเภอพร้าว อำเภอสะเมิง อำเภอแมริ่ม และอำเภอแม่แตง พื้นที่เหล่านี้มีโรงเรียนที่อยู่ในที่ห่างไกลทุรกันดาร (Remote area) มี

ข้อจำกัดด้านการคมนาคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรครูไม่ครบชั้น และต้องสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระ จำนวน 72 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2550 : <http://www.chiangmaiarea2.go.th>) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จึงให้สถานศึกษาในพื้นที่ทางไกลทูลุกันดาร ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการช่วยขจัดปัญหาความด้อยโอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา อันเป็นแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคอขวดทางการศึกษา และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนให้ดียิ่งขึ้น และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานทางวิชาการเช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบอื่น โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพฯ สะเมิง 2 ประกอบด้วยโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน ในจำนวนนี้ได้มีโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกัวเสือ โรงเรียนบ้านอมลอง โรงเรียนบ้านนาแก้ว โรงเรียนวัดปางเตม และโรงเรียนวัดปางเตม สาขาบ้านขุนสาบ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเหล่านี้มีจำนวนครูไม่ครบชั้น นักเรียนมีจำนวนน้อย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และการเดินทางยากลำบาก

จากปัญหาดังกล่าวจึงสนใจศึกษาการจัดการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพฯ สะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

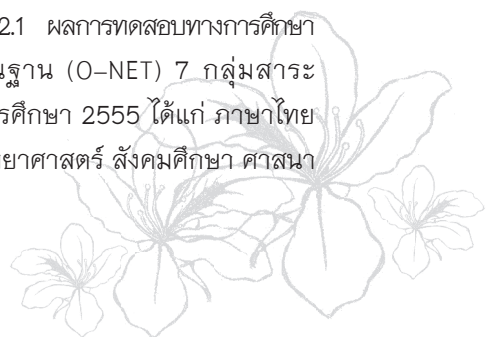
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยประชากรของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพฯ สะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้ ครูผู้สอน จำนวน 21 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน นักเรียน จำนวน 86 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 77 คน จาก 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกัวเสือ โรงเรียนบ้านนาแก้ว โรงเรียนบ้านอมลอง โรงเรียนวัดปางเตม และโรงเรียนวัดปางเตม สาขาบ้านขุนสาบ

ตัวแปรในการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพฯ สะเมิง 2 มีดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนา
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

2.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2555 ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และ ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT) ประจำปีการศึกษา 2555

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ต่อการจัดการบริหาร จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรของโรงเรียนเครือข่าย พัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัด เชียงใหม่ มีดังนี้

1.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 21 คน

1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 46 คน

1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน

1.5 ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 42 คน

1.6 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 35 คน ในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 6 ฉบับ แต่ละ ฉบับมีลักษณะและรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อสำรวจสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม ความคิดเห็นครูผู้สอน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นนักเรียน

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นผู้ปกครองนักเรียน

ฉบับที่ 6 แบบสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

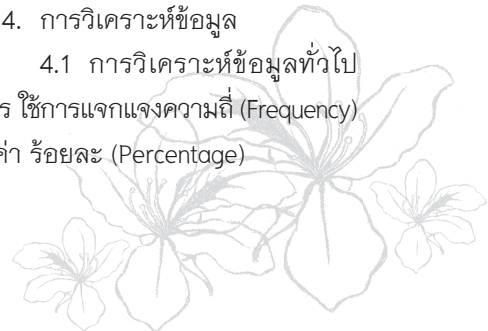
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษา ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ มีดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary source) จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ที่มีผู้รวบรวมไว้ เช่น หนังสือ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวม ข้อมูลทุติยภูมิได้ดำเนินการโดยการเก็บรวบรวม ผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ระดับชาติ (NT) ของโรงเรียน จากนั้นนำข้อมูล ที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์

3.2 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเครือข่าย พัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 จังหวัดเชียงใหม่ ที่จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ปีการศึกษา 2556

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของประชากร ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่า ร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์การวิจัย

4.2.1 การศึกษาสภาพ
ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพพะเมิง 2 ใช้การวิเคราะห์
และสังเคราะห์ข้อมูลจาก ผลการทดสอบ
การศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน (O-NET) และ
ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT)
ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพะเมิง 2
จังหวัดเชียงใหม่ และนำเสนอโดยการพรรณนา

4.2.2 การศึกษาการบริหาร
จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพะเมิง 2
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
คือ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย
(บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 103) ดังนี้

1.00–1.49 หมายถึง มีระดับ
การปฏิบัติน้อยที่สุด

1.50–2.49 หมายถึง มีระดับ
การปฏิบัติน้อย

2.50–3.49 หมายถึง มีระดับ
การปฏิบัติปานกลาง

3.50–4.49 หมายถึง มีระดับ
การปฏิบัติมาก

4.50–5.00 หมายถึง มีระดับ
การปฏิบัติมากที่สุด

4.2.3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์
การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่าน
ดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
พะเมิง 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา

การกำหนดเกณฑ์การ
แปลผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการบริหาร
จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
(บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50–5.00
หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50–4.49
หมายถึง พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50–3.49
หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50–2.49
หมายถึง พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00–1.49
หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

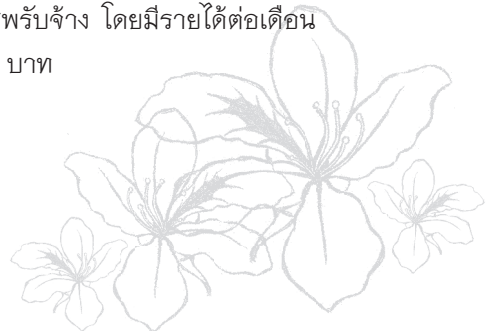
ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของประชากรใน
การศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดย
ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม มีดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่
ระหว่าง 36–45 ปี ประกอบอาชีพเกษตรกร
และมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

2. ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
มีอายุอยู่ระหว่าง 20–40 ปี มีการศึกษาในระดับ
ปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า
5 ปี ขึ้นไป

3. นักเรียนที่ทำการศึกษาเป็น
นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง โดยมีรายได้ต่อเดือน
น้อยกว่า 5,000 บาท

4. ผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

ผลการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ประกอบด้วยการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนา ตามลำดับดังนี้

1. การวางแผน

โรงเรียนเครือข่ายฯ ได้จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม เนื่องจากต้องการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีการประชุมผู้บริหาร และได้กำหนดกิจกรรมที่ต้องบริหารจัดการศึกษา

2. การปฏิบัติตามแผน

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73)

3. การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติตามแผนในการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการศึกษา พบว่า

3.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการปฏิบัติตามแผนในการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)

3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติตามแผนในการบริหารจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88)

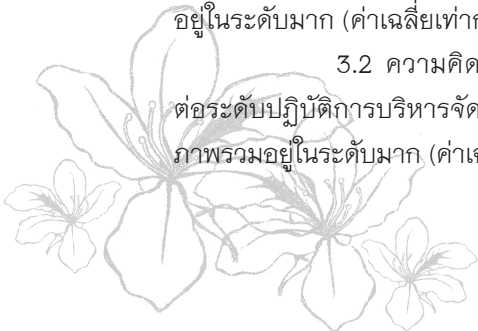
4. การปรับปรุงพัฒนา

การปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา มีผลการศึกษาระดับปฏิบัติการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ทุกรายการ

ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT) และระดับความพึงพอใจตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาก่อนการทดสอบการศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน

ผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 5 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนบ้านกัวเสือ โรงเรียนบ้านนาภู โรงเรียนบ้านอมลอง โรงเรียนวัดปางเดิม และโรงเรียนวัดปางเดิม สาขาบ้านขุนสาบ รายวิชาที่สอนประกอบด้วย 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การศึกษา 2555 โดยศึกษาเปรียบเทียบกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพละเมิง 2 ที่จัดการศึกษาโดยไม่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าส่วนใหญ่นักเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่ไม่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมในการจัดการเรียนการสอน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ปีการศึกษา 2555

โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม	จำนวนผู้เข้าสอบ (คน)	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้						
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สุขศึกษาและพลศึกษา	ศิลปะ	การงานอาชีพและเทคโนโลยี
1. โรงเรียนบ้านกัวเสือ	15	29.60	20.67	31.00	27.73	37.33	38.67	33.60
2. โรงเรียนบ้านนาแก้ว	3	42.67	38.33	43.83	50.67	57.33	56.67	66.67
3. โรงเรียนบ้านอมลอง	5	45.60	33.00	35.80	50.40	60.00	59.00	60.80
4. โรงเรียนวัดปางเดิม และโรงเรียนวัดปางเดิม สาขาบ้านขุนสาบ	21	42.38	35.71	33.69	39.71	51.62	50.24	56.38
คะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2	8	43.25	33.75	35.44	35.75	52.00	49.25	44.00

2. ผลการศึกษาผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT)

ผลการศึกษาผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 จัดสอบโดยสำนักทดสอบการศึกษา โดยประเมินความสามารถ 3 ด้าน คือ ด้านภาษา (Literacy)

ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning ability) โดยภาพรวมแล้วผลการศึกษาผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม มีผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติใกล้เคียงกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยไม่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
ที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

โรงเรียน ที่จัดการศึกษา โดยใช้สื่อทางไกล	จำนวน นักเรียน (คน)	ความสามารถ			รวม 90 คะแนน	ร้อยละ
		ด้านภาษา 30 คะแนน	ด้านคำนวณ 30 คะแนน	ด้านเหตุผล 30 คะแนน		
1. โรงเรียนบ้านกัวลือ	10	13.00	7.33	12.00	32.33	35.92
2. โรงเรียนบ้านนาแก้ว	2	10.50	7.00	13.00	30.50	33.89
3. โรงเรียนบ้านอมลอง	2	12.00	12.50	13.50	38.00	42.22
4. โรงเรียนวัดปางเตม	10	15.00	13.00	12.00	40.00	44.44
5. โรงเรียนวัดปางเตม สาขาบ้านขุนสาบ	6	8.50	7.33	11.00	26.83	29.81
คะแนนเฉลี่ย ความสามารถของ โรงเรียนเครือข่าย พัฒนาคุณภาพ สะเมิง 2	15	8.10	7.60	8.80	24.50	27.22

3. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจ

ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของครูผู้สอน คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล
ผ่านดาวเทียม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ครูผู้สอน	3.79	0.54	มาก
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.82	0.42	มาก
3. นักเรียน	3.77	0.48	มาก
4. ผู้ปกครอง	4.00	0.37	มาก

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาฯ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากโรงเรียนต้องการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จึงใช้การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมตามวงจรของเดมมิ่งหรือวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรวุฒิ จุสวอย (2552) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีความเหมาะสมมาก และผลงานวิจัยของ จรรยา พลสมศรี (2549) ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมระดับประถมศึกษาตามโครงการโรงเรียนไกลกังวล กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ พบว่าครูผู้สอน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาทางไกลกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาฯ พบว่า ผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ

ชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม รายวิชาที่สอน 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2555 โดยภาพรวมแล้ว ส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพละเมิง 2 ที่จัดการศึกษาโดยไม่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และจากผลการศึกษาผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยไม่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมเช่นกัน แต่เมื่อเทียบเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ยังอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพบริบทของโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารบางโรงเรียนต้องใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ กระแสไฟฟ้าจะไม่สม่ำเสมอ อันเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน และความแตกต่างทางชาติพันธุ์ของนักเรียนในการใช้ภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทย จึงเป็นอุปสรรคในการแสวงหาความรู้ สอดคล้องผลการวิจัยของ ดิษฐลดา บันคำมา (2552) ที่ทำการศึกษากิจการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเทียบเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2549 อยู่ในระดับคุณภาพควรปรับปรุง และปีการศึกษา 2550 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ทั่วประเทศมีค่าใกล้เคียงกัน

3. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจจากการบริหารจัดการศึกษา ด้านความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้นและการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยนันท์ อุดมมันถาวร (2550) ที่ได้ประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวงโคจรก้นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าด้านบริบท ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เลี้ยง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมาก ด้านกระบวนการ ครูที่เลี้ยง และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมาก ด้านผลผลิต คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมาก และงานวิจัยของ สหรัฐ สีมานนท์ (2549) ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรติดต่อหรือประสานกับโรงเรียนต้นทาง เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
2. โรงเรียนควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการตามกระบวนการบริหารคุณภาพของเดิม เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมต่อไป
3. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมอภิปรายผลสรุป ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
4. โรงเรียนควรเพิ่มอุปกรณ์ในการติดตั้งทีวีดิจิทัล เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงสัญญาณการออกอากาศจากเดิมอนาล็อกเป็นดิจิทัล

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความพร้อมของผู้เรียน และการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนการสอนของครูผู้สอน
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในขอบเขตเฉพาะโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพะเม็ง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีขยายขอบเขตในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลกับโรงเรียนอื่นที่มีการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนในเครือข่ายทั้งหมดในอำเภอสะเมิง หรือทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, มูลนิธิ. (2549) **การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม**. ระบบออนไลน์ : <http://www.dltv.th.org> (25 พฤศจิกายน 2556).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา**.
- คู่มือการจัดสอบ. สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2555). **เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, สำนักงาน. ข้อมูลเขตพื้นที่การศึกษา**. ระบบออนไลน์ : <http://www.chiangmaiarea.2.go.th> (15 พฤษภาคม 2555).
- จรรยา พลสมัตร. (2549). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมระดับประถมศึกษาตามโครงการโรงเรียนวังไกลกังวล : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิษฐ์ลดา บันคำมา. (2552). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น**.
- ปิยนันท์ อุดมมันถาวร. (2550). **การประเมินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- สหัสรัฐ สีมานนท์. (2549). **ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการดำเนินการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของวิทยาลัยสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ : ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**
- สุรฤดี จุสว. (2552). **กระบวนการการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**.

